

Všechny národní adaptace jsou důkladně zaznamenány a schvalovány v tzv. procesu verifikace. Při ní jsou v několika krocích posuzovány nejen národní adaptace, ale také veškeré národní překlady dotazníkových položek.

Výše uvedené postupy jsou aplikovány při přípravě všech položek dotazníků, které jsou pro daný cyklus šetření nové. Speciální technické standardy potom upravují práci s trendovými otázkami, tj. těmi, které již byly v minulosti v šetření PISA využity. Takové položky musí být převedeny pro aktuální cyklus šetření v nezměněné podobě (pokud ve zdrojové verzi nedošlo k úpravě). Drobné změny či aktualizace národních adaptací jsou možné, ale musí být odůvodněny a schváleny mezinárodním konsorciem.

Jedním z klíčových mechanismů zajišťujících kvalitu provedení šetření na národní i mezinárodní úrovni je realizace tzv. pilotního šetření. Hlavním smyslem pilotního šetření je ověření správnosti a funkčnosti stanovené metodologie a především ověření reliability a validity testových nástrojů. Koná se rok před fází hlavního sběru dat na menším výběru škol a jsou do něj zařazeny všechny trendové i nově vyvinuté otázky. Do pilotního dotazníkového šetření je zařazeno velké množství otázek, jejichž počet je následně redukován právě v závislosti na výsledcích pilotního šetření.

Typy otázek

V dotaznících PISA můžeme nalézt širokou škálu typů otázek. Převažují otázky uzavřené, tedy takové, kde respondent volí jednu či více odpovědí z předem dané nabídky. Naopak u otevřených otázek respondent nevybírá svou odpověď z uvedených možností, ale volně ji vepisuje. Otevřené otázky jsou v dotaznících zastoupeny v nižší míře také pro náročnost při jejich vyhodnocování.

Rozsah použitých typů otázek je mimo jiné podmíněn způsobem vlastní administrace dotazníků. Přejít od papírového testování k elektronickému sběru dat umožnil zařazení některých nových formátů otázek, jako je například otázka s výběrem odpovědi z rozbalovací nabídky nebo otázka, u níž respondent zadává svou odpověď pohybem posuvníku (viz obr. P3.3).